

Strategický plán rozvoje města Úvaly

Atelier Ing. arch. Ivana Vavříka

Červenec 2007

POSOUZENÍ

Každá obec má svou strategii, i když to tak často nevypadá. Minimálně se strategií stává směs politických programů transformovaných každodenní realitou. Jistě je strategií i vědomé rozhodnutí strategii nemít, dokonce se jedná o jednu z nejefektivnějších strategií, spoléhá na sled dobrých akčních rozhodnutí ve smyslu Brownova pohybu. Tento přístup však vyžaduje mimořádně kvalitní „velení“ a jeho mimořádně velké pravomoci. Takový přístup, zdá se, neodpovídá představám o demokracii. Naplnění těchto představ mnozí vidí v odlišném druhu strategie – vyslyšení „hlasu lidu“, respektive „hlasů, které jsou slyšet“. V prvním případě hrozí riziko zneužití silného postavení, ve druhém případě riziko neakčního alibismu nebo dokonce riziko „předání vlády“ nátlakovým skupinám.

Protože demokracie je hledání dohody a tím jsou i všechny formy plánování, od strategického po územní a regulační plány. A hledání dohody o rozvoji obce je velmi komplikovaným procesem, protože obec je organismem nejednoduchým. A takové hledání je vždy znovu jiné. Každá obec je jiná a je jiná i v různém čase. Každá dohoda (každé dohadování) proto žádá přípravu a určitá pravidla, kterými se můžeme a také chceme řídit. Každé složitější dohadování navíc vyžaduje, ať chceme či nechceme, profesionálně připravené podklady. Protože na to „selským rozumem“ a v omezeném čase nestačíme sami. (A kdo na to čas má a používá selský rozum, bývá výjimkou a současně nebývá typickým reprezentantem všech stran.)

Nejbezpečnější a současně pro všechny nejsrozumitelnější metodou zpracování strategie obce je proto plán, strategický plán, který je východiskem a základem pro onu debatu, hřištěm pro společné hraní. Navíc by měl v sobě skrývat i přirozená pravidla pro tu hru. Proč? Protože když je dobrý, dokáže strukturovat informace do jasné hierarchie, do všem pochopitelných skupin problémů, do jasných otázek a nabídek. Umožňuje také udržet vládu faktů nad anarchií emocí. A co je možná nejdůležitější, je relativně stabilní, tedy měl by být. Protože na něj by měly navazovat plány další: operační a akční plány jednotlivých činů obce, územní a regulační plány jako konkrétní pravidla pro činy obyvatel i příšedších a v neposlední řadě plány a programy politické, které přirozeně modifikují předchozí priority a dílčí strategie.

Odpovídá předložený „Strategický plán rozvoje města Úvaly“ týmu architekta Ivana Vavříka výše uvedeným tezím? Jsem přesvědčen, že ano. Je zpracován experty, kterých je v tomto státě jen málo tak dobrých. Je nabit informacemi, které pro každého důslednějšího „analytika“ v obci mají nesmírnou cenu. Jde po jasně sledovatelné cestě, od analýzy k syntéze, od dat po návrhy možných řešení. Nabízí mnoho pro život obce klíčových témat a například pro politika nabízí velmi příjemnou práci při vážení a kombinování priorit a preferencí. Umožňuje obyvatelům i různým zájmovým skupinám nalézt v něm to své téma. Také, myslím, odhaluje i pro starousedlíky a znalce nové pohledy na jejich území. A hlavně: je jistě dobrým „hřištěm“ pro onu „hru“ o budoucnost obce, podkladem nad kterým lze vést debaty s pevným základem, ne pouze iracionální boje o osobní zájmy.

Nerad bych zde vytvářel dojem o naprosté dokonalosti autorů a o bezchybnosti jejich práce. Tak tomu není nikdy. Před touto iluzí bych hlasitě varoval. Autoři se snažili být co nejvíce nezaujatí a to jim budiž připsáno k dobru. Ale cítím z toho trochu přílišné vědeckosti a trochu pozitivistického alibi. Určité (nevýrazné) množství informací a floskulí uvedených v této práci lze navíc uplatnit na téměř každou obec v tomto státě a bez nich by byla práce

stručnější a přehlednější. Nicméně, to je daň zvolené pregnantní a vyčerpávající metodě. A té nelze nic zásadního vytknout.

Se zkušeností s obdobnými plány a programy z České republiky i zahraničí bych jen doporučoval zpracovat zkrácenou a přehlednou verzi tohoto strategického plánu v „přátelské“ grafické úpravě se srozumitelnými ilustracemi, schémata a grafy přibližujícími jednotlivá témata, motivy a cíle. Často se vyplatí vypracovat dokonce dvě verze – kratší na cca 20 - 30 stránkách a „letákovou“ s uvedením základní vizí a cílů. u každé potom vždy bude odkaz na onu originální „vědeckou“ verzi.

Na závěr vyjadřuji obdiv radnici v Úvalech, že nechala zpracovat takto hodnotný elaborát. Neznám mnoho obcí, které by byly ochotny takto koncepčně uvažovat o své budoucnosti. A těším se na další setkání s tímto plánem a jeho „dětmi“ – reálnými činy posilující obec i jeho obyvatelstvo.

Ing. arch. Jan Jehlík
vedoucí ústavu urbanismu
Fakulta architektury
České vysoké učení technické
Praha

V Praze dne 15.7. 2007